

bileja, pozabimo tudi na to krivico in odpustimo radevoljno vsem našim sovražnikom . . .

Knezoškofa pa želimo krščansko roko, ki naj bude obenem železna roka. Kajti tako bude ta pastir uredil svojo čredo.

Cenjeni prijatelji!

Politični in gospodarski boji za kmete, obrtnike in delavce postajajo vedno hujši. Od vseh strani se pojavljajo nasprotniki. Vsled tega pa je tudi treba, da si vsakdo nabavi list, ki mu vedno in povsod služi in ki zagovarja ljudske pravice.

„Š t a j e r c“

je tak list, v vsakem oziru neustrašen in pogumen.

Vsak pravi prijatelj ljudstva
bode torej:

1. „Štajerčev“ naročnik
2. Zahteval v gostilnah, tobakarnah, kavarnah in brivnicah „Štajerca.“
3. Agitiral za „Štajerca.“

Obenem prosimo ob priliki nastopivšega novega polletja vse one, ki so z naročnino zaostali, naj jo blagovolijo vpslati!

Vsi na delo za naš list!

Gospodarske.

Pozor pri uporabi umetnih gnojil! Čilski in kalcijev soliter škodujeta živalim, zato naj se pazi, da se ne bo namakalo ali izpiralo izpraznjenih soliterjevih vreč ali pa posod, v katerih se je hranilo soliter, v vodi in posodah, katere se rabi za napajanje živine. Ko se raztroša kalcijev dušec, osobito pa o vetrovnem vremenu, naj se dene na oči varnostna očala in obuje rokavice. Priporoča se tudi namazati nage dele trupla, kakor obliče, vrat in roke z vazelinom ali pa z oljem, da ne pride razjedljivo apno tako zlahka do kože in da se nesnaga lažje odstrani z gorko vodo.

Prodelj, t. j. v avgustu ali septembru s topol, brestov, jesenov, bukev, lip, jelš in lesk odsekane listnate veje, imajo, če se jih pravilno posuši in pravilno shrani, enako redilnost kakor dobro seno.

Da se mleko ne prismoči, naj se ne dene vret v suho kozico ali lonec, marveč v takšno, v kateri je stala še prej dalj časa vodo.

Dobro, izdatno sredstvo zoper drisko je jerebika. Jerebiko skuhaj na vodi in vzemi 3 do 4 krat na dan po eno žličko te vkuhe.

Na kakšen način se pospeši rodovitnost sadnega drevja. Ker nastavlja sadno drevje v avgustu in septembru sadne popke za prihodnje leto in ker pripomaga k temu fosforova kislina, da se spremene lesni popki v cvetne oziroma sadne, zato je dobro, če se pognoji sadnemu drevju v tem času s fosfornimi gnojili. Doselej se je sponesla najboljše zmes fosfornatih in kalijenatih gnojil.

Ko se hoče poslati grozdje v daljne kraje, ravnati je tako-le:

1. S škarijami naj se odščipnejo z grozda vse gnile, nezrele in pokvarjene jagode. Grozdi morajo biti popolnoma zdravi.

2. Vzame naj se samo grozdje takih vrst, katerega jagode imajo debelo lupino, kakor n. pr. žlahtina, malvazija i. dr. e.

3. Potrga naj se grozdje o suhem vremenu.

4. Za razpošiljanje grozdja so košarice najprimernejše.

5. Vsak grozd naj se, preden se dene v košarico, zavije v tenak ali svilnat papir. Za belo grozdje naj se vzame bel, za črno pa rudeč papir.

6. Ob stranicah košarice naj se dene bolj močan a mehek papir, na dno pa nekoliko lesne volne ali struževja in vrh njega plast spravljenega papirja. Najbolj za to je pivnik. Ko se je košarico naštrihalo z grozdom, naj se dene tudi navrh spravljen pivnik in nekoliko lesne volne.

7. Grozdje naj se kolikor mogoče stlači v koša-

rico in napolni jo tako, da bo štrlelo iz nje za kakih 10 cm.

8. Ko se je košarico z grozdom napolnilo, naj se pokrov na več krajih prišije z vrvico, a navrh pokrova prišije košček lepenke z naslovom.

Vojska

je pričela in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vsej, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Razno.

Cenjene naročnike prosimo nujno, da naj takoj zaostale naročninske zneske pošljejo, ker nam drugače pod nobenim pogojem ni mogoče, list naprej pošiljati. Naročnino je pri vsakem listu naprej plačati. List stane veliko denarja in mi moramo svoje obveznosti točno izvršiti. Prosimo torej še enkrat, da naj se nam takoj zaostalo naročnino vpošlje. Kdor bi tej prošnji ne ugodil, temu bi morali list vstaviti. Sicer pa prosimo tudi vse cenjene somišljenike in prijatelje, da naj „Štajerca“ razširjajo in z vsemi močmi zanj delujejo. Čimveč naročnikov in odjemalcev nam bodejo pridobili, temvečji in boljši bode naš prepotrebni list. Vsi na delo za „Štajerca“!

Cenjeni naročniki! Skupno z listom „Pettauer Zeitung“ stopili smo v direktno zvezo s c. kr. korespondenčnim in brzojavnim uradom. S tem je „Štajercu“ omogočeno, da prinaša neposredno pred tiskom vedno še najnovejše telegrame iz bojišča. Za zunanje naročnike bode to gotovo velikega pomena. Kajti v „Štajercu“ čitali bodejo zdaj vedno najnovejša poročila. Za naročnike v Ptujju in okolici pa je to naravnost jako ugodna prilika. Kajti „Štajerc“ nabije v izložbenem oknu svojega uredništva takoj vsako došlo brzojavko. Vsak dan parkrat se vidi torej lahko v oknu najnovejše telegrame. Mislimo, da bodejo cenjeni naši čitatelji s to novo uredbo, ki nam nalaga seveda velike stroške, zadovoljni. Upamo pa tudi, da bodejo cenjeni prijatelji zdaj z vedno večjim navdušenjem za našega tako potrebnega „Štajerca“ delovali!

Cenjenim dopisnikom naznanjamo, da nam je z ozirom na stroge predpise sedanje cenzure popolnoma nemogoče, objavljati gotove polemične članke in dopise. Cenjeni dopisniki naj imajo tedaj potrpljenje; saj ga moramo tudi mi imeti! Prišli bodejo časi, ko se bode smelo zopet prosteje govoriti. Zdaj pa velja tudi za liste izjemno stanje!

Vojaško pokopališče. „Pettauer Zeitung“ piše: Kakor že poročamo, umrl je eden v Ptujju prevoženih ranjenih vojakov. Bil je na bolnišničnem pokopališču pokopan. Gospod vikar Winkelmann sprožil je hvalevredno misel, da se naj na tem „pokopališču pozabljenih“ grobe za domovino padlih častno uredi in v časti drži, da se jih ravno ne kakor druge grobove sčasoma pozabi. Gospod župan Ortnig prevzel je to misel z veseljem in je naročil vse potrebno,

da bode to vojaško pokopališče tako kakor na Dunaju in v drugih mestih spomenik resnega domovinskega čuta in hvaležnega spomina na žrtve te krasne vojne. O nadaljnjih korakih bode svoj čas še poročali. Na vsak način imamo polno prepričanje, da bode ravno tako mesto kakor okraj in prebivalstvo misli tega vojaškega pokopališča polno razumevanje doprineslo.

Odlikovanje. Ptujčan gospod generalmajor Gössmann bil je z vitežkim križcem Leopoldovega reda z vojno dekoracijo odlikovan. Čestitamo!

Tat. Opetovano predkaznovani hlapec Karl Eiter v Celovcu ukradel je nekemu trgovskemu slugi 20 kron. Tata so takoj zasačili in zaprli.

Požar. Dne 24. septembra pričela je goreti hiša posestnika Gobanc v Leppenu pri Železni Kaplji. Bržkone nastal je ogenj vsled neprevidnosti. Pogorela je hiša s svinjakom, nekaj pohištva in čez 2000 kron gotovega denarja. Hitri pomoči prebivalstva in orožnikov se je posrečilo, rešiti dve sosednji gospodarski poslopji, ki ste bili polni slame in mrve. Posestnik trpi za več kot 10.000 kron škode, zavarovan pa je le za malo svoto. Ob tej priliki se je zopet videlo, kako nepredvidni so nekateri ljudje z denarjem. Namesto da bi pustili svoj denar v šparkasi, imajo ga raje brezobrestno doma, da jim ga kdo ukrade ali pa da v slučaju požara zgori.

Junaški strojevodja. Iz Nemčije se uradno poroča: Pri neki vožnji v svrhu rekognosciranja na Rusko-Poljsko odlikoval se je strojevodja Beck prav posebno. Na lokomotivi stal je poleg njega tudi stotnik Bader. Tega je zadela ruska krogla in je padel mrtev na tla. Strojvodja Beck bil je od kosov železnica ranjen. Obenem zadela ga je tudi sovražnikova krogla in mu je predrla pljuča. Vkljub tej smrtnonevarni rani izdržal je strojevodja Beck še štiri ure na svojem mestu in je vodil lokomotivo srečno nazaj. Medtem ko se je nazaj vozil, moral je še izvršiti razna popravila, ker je lokomotiva vsled sovražnikovih strellov hudo trpela. Ko je došel na svoj cilj, padel je strojevodja Beck nezavesten skupaj in so ga odpeljali v bolnišnico. Nemški cesar mu je podelil za njegovo junastvo železni križ 2. razreda, ki pomeni eno najvišjih odlikovanj na Nemškem.

Okrajna šparkasa v Slov. Bistrici darovala je 50 kron za „Rdeči križ“, 50 kron pa za družine pod orožje poklicanih vojakov.

Gasilno društvo v Ljutomeru darovalo je za družine pod orožje poklicanih vojakov 50 kron.

V boju padel. Poročati moramo zopet žalostno vest o smrti dveh Ptujčanov, ki sta svoje življenje za čast domovine žrtvovala. Gospod Johan Seidl, c. in kr. oberstlajtant v deželno-brambenem infanterijskem regimentu št. 24, zapovednik 3. batajlona padel je v junaškem boju dne 9. septembra 1914. Pokojnik bil je že v večih bitkah; tako je preстал srečno tudi krvavo bitko pri Zamosci. Tudi dne 9. septembra komandiral je pridno, dajal vojakom pogum; končno se je tudi sam vlegel v vrsto vojakov, vzel puško in pričel na sovražnika streljati. Kar nakrat dobil je strel v prsa in bil takoj mrtev. — Na isti junaški način padel je v bitki pri Tomaževju gospod Maks Danko, c. in kr. stotnik v infanterijskem regimentu št. 8, lastnik signum laudis itd. Izražamo obema težko prizadetima družina prirčno sožalje. Junaška pokojnika pa naj počivata v miru!

Prvi umrl ranjenec. Zadnja „Pettauer Zeitung“ poroča: V zadnji številki poročali smo o smrti enega v Ptuj prepeljanega ranjenca. Kakor čujemo, pisal se je pokojnik Nikola Grover in je bil pristojen v Apra-Karcisova v komitatnu Arpas-Fogaras na Ogrskem. Pokojnik ni bil rusinske, marveč rumunske narodnosti. Katoliški vojni kurat mu kot nepridniku edino izveličevalne cerkve zadnjega spremstva ni hotel dati. Zato je prevzel to spremstvo tukajšnji evangelični vikar g. Winkelmann. Da se nadaljnim takim v tem času dvojno neprimernim ter nerazveseljivim dogodkom enkrat za vselej konec napravi, prevzel je g. Winkelmann obenem dušno oskrbo za vse katoliške ranjence in bolnike v tukajšnih bolnišnicah.

Nove pisemske marke so se pričele za dobo trajanja vojne izdajati. Te 5- in 10-vinarske